

Од помена обележавања Миланског едикта, прогласа два римска цара о верској равноправности којим је хришћанство добило легитимитет, и намере да се 1700-годишњица обележи у Нишу, међу Србима трају расправе о црквеним великодостојницима који би том приликом могли да буду на свечаности.

Наши архијереји својим изјавама дају додатне аргументе, али истовремено изазивају повишење тензија у народу наводећи да би требало у Ниш позвати, поред осталих, и поглавара Римокатоличке цркве.

На страну то што је веома тешко објаснити какве везе има Српска православна црква са Миланским едиктом. Исто тако, тешко је објаснити потребу сусрета римског папе и српског патријарха. У тим размишљањима, хајде да се мало присетимо чињеница из историје.

Познато је да се од Светога Саве, првог поглавара аутокефалне српске Цркве, до садашњег патријарха Иринеја, ниједан наш првосвештеник није сусрео са римским папом. Било је, додуше, сусрета појединих архијереја, како у прошлости, тако и међу савременим великодостојницима. Састављање тог списка није тежак посао. Зна се да то учинили епископи западноевропски Лаврентије, бачки Иринеј, митрополит црногорско-приморски Амфилохије. И епископ бањалучки Јефрем руковао се са папом у Петрићевцу код Бања Луке, али то није налик на сусрете са набројаним архијерејима.

После завршетка Другог светског рата 1945. године, у време боравка патријарха Гаврила Дожића у Риму, било је предлога да српски првосвештеник посети Ватикан, али до тога није дошло.

Патријарх Викентије никада није поменуо сусрет са папом јер је добро знао улогу Римокатоличке цркве у Независној Држави Хрватској.

Остало је непознато ко је са српске (и југословенске) стране први предложио сусрет римског папе и српског патријарха Германа. После прегледа хиљаде докумената из периода после Другог светског рата, тешко је пронаћи било какав траг који би указивао да је политички врх комунистичке Југославије, после успостављања пуних дипломатских односа са Ватиканом 1966. године, затражио од српског првосвештеника да се сусретне са римским папом.

Зна се да је на Сабору 1983. године било речи о позиву бечког кардинала Франца Кенига патријарху Герману за посету (кардинал је, узгред, 1974. посетио српску Патријаршију) у дане када је планирана посета папе Јована Павла II. Сабор је расправљао о позиву и закључио: „Пошто ни до данас нису испуњени услови, постављени од стране Његове Светости Патријарха српског Г. Германа, као ни општи услови за такву једну посету, то Свети архијерејски сабор моли Његову Светост Патријарха српског Г. Германа да се уздржи од ове предложене посете Његовој еминенцији Кардиналу Г. Кенигу, у време посете Аустрији Његове Светости Папе Јована Павла II. Уколико би Његово Преосвештенство епископ западноевропски Г. Лаврентије добио позив на учешће на овим свечаностима, приликом доласка Његове Светости Папе Јована Павла II, може се одазвати позиву.“ [\[1\]](#)

Познат је став блаженопочившег патријарха Павла о сусрету са римокатоличким поглаваром. [\[2\]](#)

Садашњи патријарх Иринеј је дао неколико супротних изјава о евентуалном позиву папи за прославу у Нишу, а то значи и сусрету. Још већу забуну уносе изјаве појединих архијереја. Тако је на пример, епископ Лаврентије изјавио да се нису стекли услови за позив папи. Из Патријаршије, међутим, од неименованих архијереја, појављују се и нешто другачији ставови.

А управо они би требало да имају на уму речи које је изговорио патријарх Герман 1984. у Јасеновцу: „Бра-ћо, да пра-шта-мо – мо-ра-мо, али да за-бо-ра-ви-мо – не мо-же-мо!“

Још једном о доласку папе

Пише: Вељко Ђурић Мишина
четвртак, 28 април 2011 16:43

Зато наша порука архијерејима који призивају папу треба да гласи: Јасеновац па Ниш!

[1] Архив Синода, Записници Сабора, Бр. 43/зап. 27 од 26.маја 1983. године.

[2] Видети мој текст на овом сајту о писму патријарха Павла папи Јовану Павлу II.